

Apotekarsocietetens policyprogram för läkemedelsområdet

Apotekarsocieteten (APS) är en ideell förening med ca 4 000 medlemmar, som samlar kompetenser från olika professioner och intressenter inom hela läkemedelsområdet från utveckling till användning för att tillsammans arbeta för en bra utveckling, tillgängliggörande och användning av läkemedel för människor och djur. Medicinteknik som syftar till APS ändamålsparagraf ingår i definitionen läkemedelsområdet.

Apotekarsocietetens tre fokusområden är

- Framtidens läkemedel
- Apotekens och hälso- & sjukvårdens roll för en optimal läkemedelsanvändning
- Läkemedel och miljö

Ställningstaganden i programmet utgår från föreningens ändamålsparagraf:

Apotekarsocieteten är en ideell förening med ändamål att befordra en hög yrkesstandard inom läkemedelsområdet och verka för en för individ och samhälle gynnsam utveckling och användning av läkemedel. I detta syfte främjar Apotekarsocieteten kunskaps- och kompetensutveckling på läkemedelsområdet.

Föreningens vision är: *Ett samhälle där läkemedel utvecklas, tillgängliggörs och används på bästa sätt*

Nedanstående policyprogram har indelats i fyra huvudområden:

- Forskning och utveckling
- Tillverkning och handel
- Användning av läkemedel
- Utbildning och kompetensutveckling

Forskning och utveckling

APS anser att:

- Den departementsöverskridande life science-strategin bör vara fortsatt resurssatt.
- Medel och förutsättningar ska ges för att den fria grundforskningen fortsatt ska vara stark, långsiktig och oberoende.
- Villkoren för kliniska prövningar av läkemedel och medicinteknik i alla faser, måste förbättras. Forskning och utveckling ska vara en parameter för vården som ska mätas och följas upp.
- Samtliga aktörer behöver förbereda sig för framtidens mer individanpassade läkemedel. Det är viktigt att farmakogenetik, diagnostik och uppföljning fortsätter att utvecklas och implementeras. Nationell samordning är av största vikt.
- En nationell handlingsplan för samordning av hälsodata för utvärdering av läkemedel i klinisk vardag ska tas fram och genomföras.

- Nationella infrastrukturer som stödjer läkemedelsutveckling bör få långsiktig finansiering.
- Stegvis introduktion och ordnat införande av nya läkemedelsbehandlingar bör kompletteras med ordnad utfasning av ej längre relevanta terapier.
- Incitamentsprogram till forskning, utveckling och samverkan inom life science, inte minst till små och medelstora företag, måste ses över med målsättningen att fler innovativa läkemedel ska komma patienter till godo.
- Sveriges position i arbetet mot antibiotikaresistens ska vara fortsatt stark.
- Praktisk forskning kring läkemedelsanvändning ska återupprättas med riktade forskningsmedel. Detta innefattar en hel kedja med bl. a läkemedelshantering i vården, apoteksverksamhet, farmaceutiska kompetensutnyttjaden samt effekter av läkemedelsrelaterade interventioner och processer i vården.
- Riktade insatser behöver göras för att Sverige ska bibehålla och stärka sin position inom de forskningsområden som är kritiska för den avancerade produktutvecklingen i stegen från molekyl till fungerande läkemedel
- Precisionsmedicin bör implementeras så snabbt som möjligt i vården.
- Vården i Sverige ska vara jämlik.
- Förutsättningar för hälso- & sjukvården att införa nya terapier, precisionsmedicin, nya regelverk samt jämlik vård måste prioriteras.
- Svensk forskning ska vara stark, både ur ett nationellt och internationellt perspektiv.
- Forskning och utveckling inom medicinteknik och e-hälsa behöver stärkas som ämnesområden och stödjas inom akademi, vård och företag på motsvarande sätt som läkemedel.

Tillverkning och handel

APS anser att:

- Fler initiativ behöver tas för att tillverkning av läkemedel och medicintekniska produkter i Sverige ska förbli internationellt konkurrenskraftig. Detta gynnar även forskningsinvesteringar i Sverige.
- Den nationella tillverkningsförmågan måste samordnas som en del av Sveriges krisberedskap.
- Stabil läkemedelsförsörjning måste uppnås
- Medvetenheten om riskerna med förfalskade läkemedel liksom olagliga försäljningskanaler behöver öka hos allmänheten genom ökade informationskampanjer.

- Miljöpåverkan från läkemedel ska beaktas vid tillverkning och distribution, subventions- och upphandlingsbeslut.
- Kunskapen hos och tillsyn av företag som säljer receptfria läkemedel (inkl. växtbaserade läkemedel, traditionella växtbaserade läkemedel och naturläkemedel) gällande reglering av marknadsföring behöver förbättras för en ökad patientsäkerhet.
- God apotekssed (Good Pharmacy Practice) ska användas som grund för arbetet på apotek och inom hälso- och sjukvård, och alla apoteksanställda och farmacistudenter ska vara väl förtrodda med dess innebörd.

Användning

APS anser att:

- Apoteken ska vara en lagstadgad del av hälso- och sjukvården för att skapa förutsättningar för en integrerad samverkan mellan vårdens professioner till nytta för patienter.
- Kompetensen hos farmaceuter inom hälso- och sjukvård och apotek ska tas till vara för att uppnå bästa patient-, läkemedels- och samhällsnytta.
- Nationella läkemedelslistan måste efter sitt införande vidareutvecklas.
- Kommunikation mellan förskrivare och apotek måste få bättre förutsättningar.
- Det tvärvetenskapliga professionssamarbetet kring läkemedelsbehandling i vårdens övergångar måste fortsätta utvecklas.
- Insatser för att förbättra patientsäkerheten vid generiskt utbyte bör implementeras.
- Fortsatt finansiering av läkemedel ska bygga på värdebaserad prissättning. Läkemedels potential att bidra till kostnadseffektiv vård som helhet ska vara drivande.
- Myndigheter, patientorganisationer, läkemedelsindustri, hälso- och sjukvård och apotek ska samordna informationen till allmänheten om nyttan och vikten av korrekt läkemedelsanvändning.
- Prevention av sjukdom bör prioriteras.

Utbildning och kompetensutveckling

APS anser att:

- Kunskapen om läkemedel hos alla som hanterar dem och som bistår vid läkemedelsbehandling bör säkerställas.
- Tvärprofessionellt samarbete ska främjas, etableras och utvecklas inom grundutbildningar för legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal.
- Det krävs en förstärkt utbildning i farmakologi/läkemedelslära inom grund- och vidareutbildning för sjuksköterskor och läkare.

- Utbildning inom ämnesområdet medicinteknik bör ingå i alla vårdutbildningar.
- Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal ska kontinuerligt genomgå obligatorisk fort- och vidareutbildning för eventuell re-certifiering (bibehålla sin legitimation).
- Utbildning inom läkemedelsutveckling bör kartläggas och utvecklas.
- Extra fokus och insatser behövs för att kompetensförsörjningen ska fungera till de delar av läkemedelskedjan där återväxten brister.

Beslutad på fullmäktige 2024 05 18